

7 บทเรียนจากภูมิปัญญาแห่งมหาวิทยาลัยโบราณ
สู่หนทางสร้างจิตใจที่ยิ่งใหญ่ รับมือกับทุกอุปสรรคในชีวิต

THE ODYSSEY MINDSET

7 Timeless Lessons on Strength, Resilience, and the Power of Purpose

คิตแบบโอดิสซีย์

DR SAM AKBAR

มีนตา คลังบุญครอง แฟบ

คิดแบบโอดิสซีย์

The Odyssey Mindset

7 Timeless Lessons on Strength,
Resilience, and the Power of Purpose

Dr Sam Akbar

มันตา คลังบุญครอง แปล

Be(ing)

สารบัญ

บทนำ	13
------	----

1 : วิธีเริ่มต้น	39
การออกเดินทางของคุณ	

2 : วิธีขุดลึกลงไป	77
ค้นหาความเข้มแข็งภายในตัวคุณ	

3 : ค้นหาลูกเรือของคุณ	109
วิธีสร้างความสัมพันธ์ที่ช่วยประคองคุณไว้	

4 : เป็นโฮเมอร์ให้ตัวเอง	141
บอกเล่าเรื่องราวของคุณเอง	

5 : การเดินทางผ่านห้วงลึก	183
การเผชิญหน้ากับความโศกเศร้า ปัญญา	
และทางเลือกยากๆ ในชีวิต	

6 : ยึดอิฐราคาของคุณไว้ให้มัน 219

สร้างวิสัยทัศน์ของคุณและเตรียมพร้อมสู่การมาถึง

7 : การมาถึง 261

เป็นตัวตนที่แท้จริงของคุณ

บทส่งท้าย 305

กิตติกรรมประกาศ 309

อ้างอิง 313

เกี่ยวกับผู้เขียน 317

เกี่ยวกับผู้แปล 319

บทนำ

หนังสือเล่มนี้และตัววรรณกรรมมหากาพย์โอดิสซีย์เอง ว่าด้วยความหมายของการเป็นมนุษย์ เราแต่ละคนต่างดำเนินชีวิตผ่านวัฏจักรของการเปลี่ยนแปลง โอกาส ความท้าทาย ความไม่แน่นอน รวมถึงความหวังว่าจะเติบโต คุณไม่จำเป็นต้องเคยออกรบในสงครามที่โหดร้ายและนองเลือดได้กำพgangแห่งทรอย หรือใช้เวลาอีกสิบปีหลงทางอยู่กลางทะเล ก็เข้าใจความรู้สึกของการสูญเสียสิ่งที่คุณรัก การเผชิญกับความผิดหวังและความไม่แน่นอน หรือการตั้งคำถามกับตัวเองว่าที่ไหนคือพื้นที่ของคุณอย่างแท้จริงได้ คุณก็ไม่จำเป็นต้องมีการกลับสู่รากเหง้าและตัวตนที่ยิ่งใหญ่ระดับมหากาพย์ เพื่อจะเข้าใจคุณค่าของความผูกพัน ความเป็นส่วนหนึ่งของอะไรบางอย่าง และผู้ที่คนที่สำคัญที่สุด มหากาพย์โอดิสซีย์ เตือนใจเราว่าความสำเร็จและบททดสอบล้วนเป็นส่วนที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ของการดำเนินไปของชีวิต บทกวีมหากาพย์ของโฮเมอร์ที่ถูกประพันธ์ขึ้นเมื่อกว่าสองพันห้าร้อยปีก่อนยังคงข้ามกาลเวลามาสื่อสารกับผู้อ่านยุคปัจจุบันได้อย่างลึกซึ้ง กาลเวลาได้เปลี่ยนไป แต่ความรู้สึกและความท้าทายของมนุษย์ไม่ได้เปลี่ยนแปลง เราต้องพบกับความสุข ความสิ้นหวัง ความรัก ความโศกเศร้า และความหวัง ในระดับพื้นฐานที่สุดของประสบการณ์ความเป็นมนุษย์แบบเดียวกันกับที่บรรพบุรุษของเรา

เคยเผชิญ สิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่เชื่อมโยงเรากับโลกโบราณโดยตรง จุดของการสัมผัสและการเชื่อมต่อนั้นยังคงลุกโชนอยู่เสมอ หนังสือเล่มนี้กลั่นกรองภูมิปัญญาจากมหากาพย์โอดิสซีย์ และนำเสนอแนวทางในการเผชิญกับความท้าทายของชีวิตด้วยความสนใจใคร่รู้ ความยืดหยุ่น และความเข้มแข็ง

การเดินทางคือหัวใจสำคัญ

ความยากลำบากที่อยู่ตรงหน้าคุณคืออะไร อะไรกำลังเรียกร้องให้คุณขุดลึกลงไปและเผชิญหน้ากับสิ่งที่กำลังจะมาถึง คุณรู้สึกพร้อมแค่ไหนที่จะยืนหยัดอย่างมั่นคงและสืบเท้าก้าวแรกออกไปข้างหน้า และที่สำคัญที่สุด คุณเต็มใจที่จะยอมรับและเรียนรู้จากความท้าทายที่อยู่ตรงหน้าหรือไม่

เพราะถ้าหากว่าเป้าหมายไม่ใช่ทุกอย่างล่ะ ถ้ามันตรงกันข้ามล่ะ ถ้าหากว่า *การเดินทางต่างหากคือสิ่งสำคัญ*ล่ะ นี่อาจฟังดูเผื่อ แต่คำพูดที่พูดกันเกร่อทุกคำล้วนมีความจริงอยู่ในนั้น แล้วถ้าสิ่งนี้ ที่ทั้งยากเย็นและต้องใช้ความพยายามอย่างมาก คือสิ่งที่หล่อหลอมคุณให้ดีขึ้นล่ะ ถ้าทำให้คุณค่อย ๆ พัฒนาและเติบโตไปเป็นคนที่คุณควรจะเป็นจริง ๆ ล่ะ การรีบเร่งไปให้ถึงจุดจบ อยากให้มันจบลงไว ๆ และหวังอย่างเหลือเกินว่าคุณจะทำให้เสร็จได้ อาจทำให้คุณพลาดข้อดีที่การเดินทางนั้นมอบให้คุณได้ ไม่จำเป็นต้องเป็นสิ่งที่ปราศอะไรจากคุณอย่างเดียว แต่หากคุณเปิดใจให้มัน มันก็มอบบางอย่างให้คุณได้เช่นกัน

ประสบการณ์นี้อาจสอนบางสิ่งที่สำคัญเกี่ยวกับตัวคุณ บางทีอาจทำให้คุณเห็นว่าคุณเข้มแข็งและยืดหยุ่นได้มากกว่าที่คุณคิด แล้วคุณก็นำบทเรียนไหนที่ได้จากสิ่งนี้ไปสู่การเผชิญหน้าครั้งต่อไป เพราะคุณมั่นใจได้อย่างหนึ่งว่า

ความท้าทายจะเกิดขึ้นอีก ไม่ว่าคุณจะอยู่ในช่วงไหนของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นตอนที่คุณเรียนจบ เริ่มต้นทำงาน สร้างครอบครัว สร้างกลุ่มเพื่อน หาเงินเสียเงิน สูญเสียคนที่คุณรัก ได้พบคนที่คุณรัก ก้าวต่อไป อยู่กับที่ ช่วงเวลาที่สูงขึ้น ช่วงเวลาที่ตกต่ำ ความสำเร็จ ความล้มเหลว การมีชีวิตอยู่ และความตาย คุณเปลี่ยนแปลงสิ่งที่กำลังเกิดขึ้นกับคุณไม่ได้เสมอไป แต่คุณเลือกได้ว่าจะเผชิญหน้ากับสิ่งนั้นอย่างไร นั่นคือสิ่งเดียวที่อยู่ในการควบคุมของคุณ หนังสือเล่มนี้จะช่วยให้คุณเดินทางผ่านการแข่งขันหน้าต่าง ๆ ในชีวิต เพื่อให้คุณเผชิญกับแต่ละเหตุการณ์ด้วยปัญญาและความมั่นใจที่มากขึ้นกว่าที่คุณเคยมี และหนังสือเล่มนี้จะตั้งคำถามกับคุณว่า หากคุณเต็มใจที่จะมองให้ไกลกว่าสิ่งที่ความยากลำบากนี้กำลังพรากไปจากคุณ มันสอนอะไรคุณได้บ้าง

หนังสือเล่มนี้ช่วยคุณได้อย่างไร

คิดแบบโอดิสซีย์สำรวจว่าเรื่องราวที่เก่าแก่ที่สุดเรื่องหนึ่งในวรรณกรรมโลก ตะวันตกจะยังสื่อสารกับคำถามลึก ๆ ภายในใจของเราอย่างทรงพลังได้อย่างไร นี่ไม่ใช่การเรียกร้องให้หวนกลับไปสู่แนวคิดความเป็นวีรบุรุษแบบล้าสมัย และก็ไม่ใช่การเฉลิมฉลองอดีตในโลกตำนานเช่นกัน หนังสือเล่มนี้ไม่ได้มอบ โมเดลของความเข้มแข็งหรือความแน่นอนแบบง่าย ๆ แต่ชวนให้คุณยอมรับ ความคลุมเครือ ความเปราะบาง และการเปลี่ยนแปลง หนังสือเล่มนี้จะช่วย คุณสร้างกรอบความคิดที่ส่งเสริมการมองโลกในแง่ดีที่ตั้งอยู่บนความจริง และ ความพากเพียรเมื่อเผชิญกับความยากลำบาก ไม่ว่าคุณกำลังเผชิญกับการ เปลี่ยนแปลงด้านอาชีพหลังถูกเลิกจ้าง การเริ่มต้นใหม่หลังการหย่าร้าง หรือ การค้นหาความหมายของชีวิตในช่วงเกษียณก็ตาม

หนังสือเล่มนี้มองไปที่ประสบการณ์ของมนุษย์ และสิ่งที่เราเรียนรู้ได้จาก ประสบการณ์เหล่านั้นผ่านหนึ่งในบทกวีมหากาพย์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก วรรณกรรม คุณไม่จำเป็นต้องรู้สึกเกี่ยวกับมหากาพย์โอดิสซีย์ที่ได้รับประโยชน์ จากหนังสือเล่มนี้ได้ แต่หากคุณคุ้นเคยกับเนื้อเรื่องอยู่แล้ว ผมก็หวังว่า หนังสือเล่มนี้จะให้แง่คิดเพิ่มเติมแก่คุณ เมื่ออ่านจบ ผมหวังว่าคุณจะพบว่า หนังสือเล่มนี้มอบบางสิ่งที่เหมาะสมและจงสำหรับคุณมากขึ้น นั่นคือแหล่งที่มา

ของความเข้าใจและการเป็นเพื่อนร่วมทางผ่านช่วงขึ้นและลงของชีวิต ไม่ใช่เพราะโอดิสซียุสเป็นคนที่น่ายกย่องตลอดเวลา (ซึ่งบ่อยครั้งก็ไม่ใช่) แต่เพราะเรื่องราวของเขา และของตัวละครอื่น ๆ สะท้อนประสบการณ์และการเดินทางของพวกเขาเอง สิ่งที่ทำให้มหากาพย์โอดิสซียังคงร่วมสมัยคือคำถามที่ตั้งขึ้น

- เราจะอดทนและก้าวต่อไปได้อย่างไร เมื่อเผชิญกับโรคเรื้อรัง การตกงาน หรือความยากลำบากทางการเงิน
- เรามีอะไรให้ยึดเหนี่ยว เมื่ออุตสาหกรรมที่เราทำอยู่ล้าสมัย ความสัมพันธ์สิ้นสุดลง หรือเมื่อลูก ๆ โตออกจากบ้านไปหมด
- เราจะหาสมดุลได้อย่างไร หลังจากการสูญเสียคนที่เรารัก หรือการผ่านช่วงเวลาครอบครัวแตกสลาย ในขณะที่ยังคงต้องเดินหน้าต่อไป
- คำว่า “บ้าน” สำหรับแต่ละคนหมายถึงอะไร

เนื้อหาบทต่าง ๆ ที่คุณจะได้อ่านเปรียบเสมือนเกาะที่โอดิสซียุสเดินทางไป ซึ่งเป็นแต่ละช่วงเวลาของชีวิตที่เราทุกคนต้องผ่าน แต่ละบทเปิดโอกาสให้คุณได้ทบทวนว่าสิ่งใดสำคัญต่อคุณจริง ๆ คุณมาจากที่ไหน และคุณกำลังจะไปทีใด โดยการเชื่อมโยงมุมมองทางจิตวิทยาที่นำไปใช้ได้จริงเข้ากับเรื่องเล่าที่ไร้กาลเวลาของมหากาพย์โอดิสซียุส หนังสือเล่มนี้ตั้งใจจะมอบทั้งภูมิปัญญาโบราณและเครื่องมือที่นำไปใช้ได้จริง ให้เป็นเพื่อนร่วมทางที่เชื่อถือได้ เพื่อช่วยให้คุณเอาชนะไม่ว่าสถานการณ์ใดที่คุณกำลังเผชิญอยู่

เรื่องย่อของมหากาพย์โอดิสซีย์

มหากาพย์โอดิสซีย์ของโฮเมอร์เล่าเรื่องของโอดิสเซอุส กษัตริย์แห่งอิธากา ขณะที่เขาพยายามเดินทางกลับบ้านหลังจากสงครามกรุงทรอยที่ยาวนานสิบปี ซึ่งเป็นสงครามที่เกิดขึ้นเพื่อชิงตัวเฮเลเน ภรรยาของกษัตริย์กรีกเมเนลาอุส หลังจากที่นางหนีตาม หรือถูกลักพาตัวโดยเจ้าชายเมืองทรอย เวลาผ่านไปอีกสิบปีนับจากสงครามสิ้นสุด แต่โอดิสเซอุสก็ยังกลับบ้านไม่ได้ ที่อิธากา พระราชวังของเขาถูกยึดครองโดยเหล่าชายหญิงผยองที่หวังมาสู่ขอและวางแผนแต่งงานกับเพเนโลเพ มเหสีของเขา และยึดเอาทรัพย์สินสมบัติของเขาไปครอง เทเลมาคอส ลูกชายของเขาซึ่งยังเป็นเพียงทารกเมื่อโอดิสเซอุสออกไปรบเมื่อเกือบสิบปีก่อน รู้สึกว่าตนเองไม่มีอำนาจพอจะหยุดยั้งคนเหล่านั้น เทพีอะธีนาปรากฏตัวต่อเขาในคราบของเมนเตส เพื่อนของโอดิสเซอุส และกระตุ้นให้เขาออกตามหาข่าวคราวความเป็นไปของบิดา

กำลังใจและความกล้าที่เพิ่มขึ้นจากคำแนะนำของอะธีนาทำให้เทเลมาคอสเดินทางไปยังฟีลอสและสปาร์ตา ที่ซึ่งกษัตริย์เนสตอร์และกษัตริย์เมเนลาออสที่เคยร่วมรบในสงครามเดียวกับโอดิสเซอุส ให้การต้อนรับเขาอย่างอบอุ่น และเล่าถึงการเดินทางกลับจากทรอยของพวกเขา เมเนลาออสบอกเทเลมาคอสว่าโอดิสเซอุสยังมีชีวิตอยู่ แต่ถูกกักตัวอยู่บนเกาะโอคูกิอา

กับนางไม้ศักดิ์สิทธิ์คาลิปโซ ขณะเดียวกันเหล่าเทพบนเขาโอลิมปอสก็ตกเถียงกันเกี่ยวกับชะตากรรมของโอติสเชอุส

ในช่วงเจ็ดปีที่ผ่านมาโอติสเชอุสอาศัยอยู่บนเกาะโอกูกิอา ถูกคาลิปโซซึ่งหลงรักเขากักตัวไว้และไม่ยอมให้เขาจากไป หลังจากการประชุมของเหล่าเทพ เฮอร์เมสได้รับคำสั่งให้ไปบอกคาลิปโซให้ปล่อยโอติสเชอุส และนางก็ช่วยเขาสร้างแพอย่างไม่เต็มใจ เขาออกเรือ แต่ไม่นานก็ต้องเผชิญพายุรุนแรงจากโปเซดอนที่ทำให้เรืออัปปาง เขาถูกซัดขึ้นฝั่งบนเกาะของชาวไพอาเกส และได้พบกับเจ้าหญิงเนลิกาที่พาเขาไปยังพระราชวังของพระบิดาและพระมารดาของนาง คือกษัตริย์อัลกิโนออสและราชินีอาเรเต โอติสเชอุสเปิดเผยตัวตนและเล่าการผจญภัยตั้งแต่ออกจากทรอยในงานเลี้ยงที่จัดขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่เขา

เขาเล่าว่าเขาและลูกเรือเริ่มต้นด้วยการปล้นสะดมอิสมารอส ดินแดนของชาวซิโคเนส แต่สุดท้ายก็ถูกจับได้ พวกเขาถูกมัดออกนอกเส้นทางและไปถึงดินแดนของเผ่ากินดอบบัว ซึ่งลูกเรือบางคนกินผลไม้ที่เหมือนสารเสพติดที่ทำให้ลึ้มบ้าน โอติสเชอุสต้องลากพวกเขากลับขึ้นเรือและออกเดินทางต่อ จากนั้นพวกเขาไปถึงเกาะของพวกไซคลอปส์ และถูกขังอยู่ในถ้ำของโพลูphemอส โอติสเชอุสทำให้ไซคลอปส์ตาบอดเพื่อหลบหนี แต่โพลูphemอสเรียกหาบิดาของตนคือโปเซดอนให้ล้างแค้น ซึ่งต่อมาก็คือพายุที่ทำให้โอติสเชอุสเรือแตกบนเกาะของชาวไพอาเกส

พวกเขาเดินทางต่อไปยังเกาะลอยน้ำของกษัตริย์เอโอลัส ที่มอบถุงลมให้โอติสเชอุสเพื่อช่วยให้เขากลับบ้านได้ แต่เมื่อเดินทางเข้าใกล้อิธาคาขนาดมองเห็นได้จากทะเล ลูกเรือที่อยากรู้อยากเห็นกลับเปิดถุงลม ทำให้พวกเขาถูกพัดออกนอกเส้นทางอีกครั้ง พวกเขากลับไปหาเอโอลัสเพื่อขอความช่วยเหลือ แต่เขาปฏิเสธ เพราะเชื่อว่าเทพเจ้าต่อต้านโอติสเชอุส ต่อมาโอติสเชอุสมาถึงดินแดนของไลสตรุกอเนส ยักษ์กินคนที่ทำลายเรือ

ของพวกเขาทั้งหมด ยกเว้นลำของเขาลำเดียว

เหล่าผู้รอดชีวิตไปถึงเกาะไอโออาของเซอร์ซี ซึ่งเป็นแม่มดที่สาปลูกเรือของโอดิสซียุสให้กลายเป็นหมู ด้วยความช่วยเหลือจากเฮิร์เมส โอดิสซียุสจึงต้านทานเวทมนตร์ของนางได้ ช่วยลูกเรือกลับคืนสภาพเดิม และอยู่กับนางหนึ่งปีในฐานะคนรัก จนลูกเรือโน้มน้าวให้เขาออกเดินทางต่อ ท้ายที่สุดเซอร์ซีแนะนำให้เขาเดินทางไปยังยมโลกเพื่อปรึกษาศาสตาพยากรณ์ไทรชีเซียสเกี่ยวกับการกลับบ้าน เมื่อไปถึงโลกของคนตาย ไทรชีเซียสเตือนเขาว่าอย่าทำร้ายวัคคัสดีลีสธีรซ์ของเฮลิออส เทพแห่งดวงอาทิตย์ หากเขาต้องการกลับถึงอิธาคา และยังเตือนถึงอุปสรรคที่กำลังจะมาถึงด้วย

เมื่อกลับสู่โลกของคนเป็น โอดิสซียุสแล่นเรือผ่านไซเรนที่ล่อลวงมนุษย์ด้วยเสียงเพลงที่ไพเราะเพราะหมายเอาชีวิต เขาอุดหูลูกเรือด้วยขี้ผึ้งและมัดตัวเองกับเสากระโดงเพื่อจะได้ฟังเพลงที่น่าหลงใหลโดยไม่ตกอยู่ในอันตราย จากนั้นเขาผ่านช่องแคบอันตรายสกีลลา อสูรหกหัว และวังน้ำวนมรณะคาริบดิส หลังจากสูญเสียลูกเรือบางส่วน เขาก็ไปถึงทรินากีเอและต้องติดอยู่ที่นั่นเพราะสภาพอากาศเลวร้าย ความหิวทำให้ลูกเรือฆ่าวัคคัสดีลีสธีรซ์ของเฮลิออสขณะที่โอดิสซียุสหลับ ทั้งที่เขาเตือนแล้วว่าจะไปสู่หายนะ ชูสจึงทำลายเรือของพวกเขาด้วยพายุ เหลือเพียงโอดิสซียุสคนเดียวที่รอดชีวิต เขาลอยคอไปถึงโอ๊กีกาและถูกคาลิปโซกักตัวไว้อีกเจ็ดปี จนเหล่าเทพสั่งให้ปล่อยตัวเขา นี่คือการครั้งแรกที่เราได้พบโอดิสซียุสในเรื่อง

หลังจากได้ฟังเรื่องราวการเดินทางของเขา ชาวไพอาเกสที่มีน้ำใจได้พาเขากลับอิธาคา และจับเขาปลอมตัวเป็นขอทาน เขาได้กลับมาพบกับเทเลมาคอสและบ่าวไพร่ที่ยังภักดีในบ้านของตนอีกครั้ง ภายใต้การชี้แนะของอะเธนา พวกเขาพร้อมมือกันสังหารกลุ่มชายที่มาสู่ขอและยึดพระราชวังคืน เพเนโลเพตทดสอบโอดิสซียุสเพื่อยืนยันตัวตน และเมื่อมั่นใจแล้วก็ได้อยู่กิน

กับสามีอีกครั้ง ความสงบก็กลับคืนสู่อาคารอีกครั้งเมื่ออะเรนาเข้ามายุติความ
ขัดแย้งระหว่างโอดิสเซอุสกับครอบครัวของผู้ถูกสังหาร

ทำไมมหากาพย์โอดิสซีย์ ถึงยังสำคัญ

มหากาพย์โอดิสซีย์ เป็นเพียงเรื่องราวของการผจญภัยแฟนตาซีเหนือจริง มันคงคงอยู่ไม่ได้มานานกว่าสองพันปี ความยืนยาวของมหากาพย์โอดิสซีย์ ตั้งอยู่บนความจริงที่ว่ามันพูดถึงความหมายของการเป็นมนุษย์ที่ต้องใช้ชีวิตและเผชิญกับโลก ซึ่งทุกวันนี้เรากียังคงตั้งคำถามแบบเดียวกันกับตัวเองเหมือนที่บรรพบุรุษของเราเคยทำ แม้ว่ามหากาพย์โอดิสซีย์ จะถูกประพันธ์ในรูปแบบมหากาพย์อันยิ่งใหญ่ ซึ่งมักเกี่ยวข้องกับวีรกรรมอันยิ่งใหญ่และสูงส่งของวีรบุรุษ แต่เรื่องราวของมหากาพย์โอดิสซีย์กลับเรียบง่ายกว่านั้นมาก เพราะเป็นเพียงเรื่องของชายคนหนึ่งที่ต้องการกลับบ้านไปหาครอบครัวของเขา ธีมนี้ปรากฏอยู่ในภาพยนตร์และหนังสือสมัยใหม่มากมาย เช่น *The Wizard of Oz*, *Finding Nemo* และ *Gladiator* ซึ่งล้วนมีแง่มุมจากมหากาพย์โอดิสซีย์อยู่ในนั้น

หนังสือเล่มนี้ไม่ได้ขอให้คุณยกย่องโอดิสซีย์ เขาเป็นตัวละครที่มีความซับซ้อน และพฤติกรรมของเขาในหลายกรณีก็ไม่เหมาะที่จะนำไปเป็นแบบอย่าง เขาเป็นคนที่เต็มไปด้วยความขัดแย้งในตัวเอง ซื่อสัตย์และนอกใจ มีความคิดและหุนหันพลันแล่น ใจดีและโหดร้าย เขาคือสิ่งที่โฮเมอร์เรียกว่า “โพลีโทรปอส” ซึ่งหมายถึงคนที่ซับซ้อน เต็มไปด้วยการหักเหและความ

เปลี่ยนแปลง และนี่เองคือจุดที่โอดิสเซอุสดูใกล้ตัวเรา แม้ว่าเราจะไม่ได้เป็นวีรบุรุษยุคสัมฤทธิ์ที่มีกล้ำเป็นมัด ถีอตาบ และสวมรองเท้าสาน แต่เราทุกคนต่างก็มีหลายชั้นและความซับซ้อนในตัวเอง และเมื่อเรายอมรับความซับซ้อนนั้น เราก็จะเปิดพื้นที่ให้ตัวเองพัฒนาและเติบโตได้ นั่นก็เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับคุณเช่นกัน การเดินทางของโอดิสเซอุสไม่ใช่เส้นตรง มันวนเวียน อ้อมไปมา และบางครั้งก็พังทลาย มีทั้งช่วงเวลาที่สูงส่งจนเหมือนแตะดวงดาว และช่วงเวลาที่ตกต่ำจนเหมือนจมลงสู่หุบมรก เขาล้มเหลวบ่อย และล้มเหลวอย่างหนัก พังดูคุณ ๆ ใช่มั้ย

มหากาพย์โอดิสซีย์ ทำหน้าที่เป็นกระจกสะท้อนชีวิตภายในของเรา และเป็นบทกวีที่มีความเป็นจิตวิทยาอย่างลึกซึ้ง นานก่อนที่เราจะมีคำอย่างบาดแผลทางใจ ความยึดหยุ่น หรืออัตลักษณ์ โฮเมอร์ได้สำรวจสิ่งเหล่านี้ทั้งหมดแล้ว นี่คือนิทานที่มีชีวิต เต็มไปด้วยทุกสิ่งที่หมายถึงความเป็นมนุษย์ มันสัมผัสสะท้อนด้วยความสุข ความรัก ความทุกข์ ความสงสาร ความโกรธ ความโศกเศร้า ความสำเร็จ และความล้มเหลว ไม่ใช่ *มหากาพย์โอดิสซีย์* ตามทันจิตวิทยาสสมัยใหม่ แต่เป็นจิตวิทยาสสมัยใหม่ต่างหากที่ไล่ตามโฮเมอร์ทัน ทุกวันนี้เราพูดถึงการเติบโตหลังผ่านความกระทบกระเทือนทางจิตใจ การควบคุมจากภายใน หรือความฉลาดทางอารมณ์ แต่ *มหากาพย์โอดิสซีย์* ได้พูดถึงสิ่งเหล่านี้มาก่อนแล้ว มันสื่อสารกับผู้คนรุ่นแล้วรุ่นเล่า ตั้งแต่เด็ก ๆ ที่หลงใหลในเรื่องราวการผจญภัย ไปจนถึงทหารผ่านศึกที่พยายามค้นหาความหมายของคำว่าบ้านหลังจากผ่านสงครามและการพลัดพราก ไปจนถึงผู้ลี้ภัยที่ไม่รู้ว่าพวกเขาจะได้พบกับบ้านหรือความปลอดภัยอีกหรือไม่ นี่เป็นบทกวีสำหรับพวกเราทุกคนในทุกช่วงของชีวิต มีคำกล่าวว่าเราไม่เคยก้าวลงไปใต้ม่าน้ำสายเดิมได้สองครั้ง และเราก็ไม่เคยอ่าน *มหากาพย์โอดิสซีย์* แบบเดิมได้สองครั้งเช่นกัน ในวัยหนุ่มสาว วัยกลางคน และช่วงปลายของชีวิต บทกวีนี้จะมาพบคุณ

ในแบบที่สอดคล้องกับตัวคุณในเวลานั้น และยิ่งไปกว่าตัววีรบุรุษเอง คำถาม
ที่มหากาพย์โอดิสซีย์ ตั้งขึ้นต่างหากที่สำคัญ และหนังสือเล่มนี้จะช่วยให้คุณ
ตอบคำถามเหล่านั้น

มูมมิดของมหากาพย์โอดิสซีย์

มหากาพย์โอดิสซีย์ มักได้รับการยกย่องว่าเป็นเรื่องเล่าที่เป็นอมตะเกี่ยวกับการผจญภัย ความพากเพียร และการกลับบ้าน แต่ภายใต้พื้นผิวนั้นกลับมีกระแสที่ชวนให้อึดอัด เรื่องราวนี้เต็มไปด้วยความรุนแรงและความโหดร้าย โดยเฉพาะเมื่อโอดิสซียูสกลับมาถึงอิธาคาเพื่อชำระแค้นต่อบรรดาชายผู้มาสู่ขอภรรยา และคนที่เขาเชื่อว่าร่วมมือกับคนเหล่านั้น

ฉากที่ชวนสะเทือนใจที่สุดฉากหนึ่งเกิดจากการกระทำของโอดิสซียูสและทเลมาคอสลูกชายของเขา นั่นคือการประหารชีวิตทาสรับใช้หญิงสิบสองคนด้วยการแขวนคอที่น่าขนลุก หญิงเหล่านี้ถูกตัดสินว่าได้ทรยศต่อโอดิสซียูสด้วยการหลบหนีไปกับบรรดาชายผู้มาสู่ขอ ทั้งที่ในความเป็นจริงแล้ว ประเด็นที่ว่าพวกเธอมีอำนาจเลือกจะยินยอมต่อความต้องการของชายเหล่านั้นมากนักน้อยเพียงใดเป็นสิ่งที่สังคมกรีกโบราณไม่ได้ให้ความสำคัญ การกระทำนี้ของตัวละครจึงสร้างความไม่สบายใจให้กับผู้อ่านและนักวิจารณ์อย่างที่เราจะเห็น ตัวบทกวีนั้นเองก็รับรู้ถึงต้นทุนของความรุนแรงนี้ และไม่ได้ยกย่องความรุนแรงนี้ ไฮเมอรัสบรรยายการตายของพวกเธอด้วยความเวทนา ไม่ใช่การเฉลิมฉลองการล้างแค้น เด็กสาวเหล่านี้ถูกวาดภาพให้ “ทั้งร้องไห้และเกาะกันไว้” ขณะต้องนำศพออกไปและทำความสะอาดเลือด

ของพวกเขาชายผู้มาสู่ขอในห้องโถงก่อนจะถูกสังหาร โฮเมอร์กำลังกระตุ้นความเวทนาสงสารในตัวเราเมื่อเขาบรรยายถึงลมหายใจสุดท้ายของพวกเขาเธอเป็นภาพที่เยือกเย็น ชวนให้นึกถึงภาพของผู้หญิงที่ถูกฆ่าจากความรุนแรงที่มาจากอคติด้านเพศในประวัติศาสตร์ ตั้งแต่ผู้หญิงที่ถูกกล่าวหาว่าเป็น “ผู้ร่วมมือ” ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ไปจนถึงผู้หญิงที่ถูกลงโทษด้วยการถูกปาหินใส่ในอัฟกานิสถานจากอาชญากรรมด้าน “เกียรติยศ”

ช่วงเวลาที่หม่นหมองเหล่านี้เป็นเครื่องเตือนใจว่า มหาकाพย์โอดิสซีย์ไม่ควรถูกมองว่าเป็นเพียงคู่มือ “สาวทุ” สอนการใช้ชีวิต มหาकाพย์โอดิสซีย์ไม่ได้เสนอแนวทางการดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ ที่เราควรยอมรับโดยไม่ตั้งคำถามหรือสงสัย และเราก็ไม่ควรมองข้ามการสังหารเหล่านี้ว่าเป็นเพียงเรื่อง “ปกติของอดีต” แม้ว่าสังคมในเวลานั้นอาจจะโหดร้ายมากกว่าสมัยนี้ แต่ลักษณะการเล่าของโฮเมอร์ชวนให้เราครุ่นคิดถึงการล้างแค้นที่นองเลือดนี้ ผู้ฟังในยุคหนึ่งเองก็คงตั้งคำถามกับสิ่งเหล่านี้เช่นกัน ชาวเอเธนส์โบราณในศตวรรษที่ห้าก่อนคริสตกาล ซึ่งคุ้นเคยกับผลงานของโฮเมอร์อย่างลึกซึ้ง มักถกเถียงเรื่องความยุติธรรมและการแก้แค้นอย่างกว้างขวาง ขณะที่พวกเขาเผชิญกับสงครามกับชาวสปาร์ตา โศกนาฏกรรมกรีกในช่วงศตวรรษที่ห้าซึ่งถือเป็นยุคทองของบทกวีและการละครในเอเธนส์ก็ให้ความสำคัญกับเหยื่อของสงครามอย่างมาก ตัวอย่างเช่นผลงานเรื่อง *The Trojan Women* ของยูริพิดีสก็เป็นโศกนาฏกรรมที่ถ่ายทอดสิ่งที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงและเด็กหลังสงคราม ซึ่งทำให้ผู้ชมรู้สึกอึดอัดอย่างยิ่ง ผลกระทบของสงครามและความรุนแรงจึงเป็นประเด็นที่ถูกตั้งคำถามอยู่เสมอทั้งในด้านวัฒนธรรมและการเมือง

การจะเข้าใจมหาकाพย์โอดิสซีย์ คือการเผชิญหน้ากับด้านมืดที่อยู่ therein ไม่ใช่การหาข้ออ้างให้มัน หากเรายกย่องโอดิสซีย์ว่าเป็นวีรบุรุษที่สมบูรณ์แบบโดยไม่ตั้งคำถาม เราอาจมองข้ามประเด็นเรื่องอำนาจ ความยุติธรรม และความทุกข์ที่ถักทออยู่ในเรื่องราวนี้ไป การมองเห็นเรื่องราว

ในความซับซ้อนทั้งหมดของมหากาพย์โอดิสซีย์ จะทำให้เราเข้าไปมีส่วนร่วมได้อย่างซื่อตรงมากขึ้น และช่วยให้เราสะท้อนคุณค่าของตัวเองได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นทั้งในอดีตและปัจจุบัน

ผู้หญิงในมหากาพย์โอดิสซีย์ที่มีบทบาทมากกว่า การเป็นเพียงเชิงอรรถ

มหากาพย์โอดิสซีย์เต็มไปด้วยตัวละครหญิงที่น่าสนใจ ซามูเอล บัตเลอร์ นักวิจารณ์ในศตวรรษที่สิบแปดเคยตั้งข้อสันนิษฐานว่ามหากาพย์โอดิสซีย์ อาจถูกเขียนโดยผู้หญิงด้วยซ้ำ เพราะความโดดเด่นของตัวละครหญิง แนวคิดนี้อาจดูเกินจริง แต่ก็พอจะเข้าใจได้ว่าทำไมเขาถึงคิดแบบนั้น ผู้หญิงในมหากาพย์โอดิสซีย์มีจำนวนมากและมีความหลากหลายในการนำเสนอ เพเนโลเพมีได้เป็นเพียงภรรยาไร้ทางสู้ที่นั่งรอคอยโอดิสเซอุสเท่านั้น เธอเป็นคนฉลาด มีกลยุทธ์ และมีความสามารถในการเล่าเรื่องเช่นเดียวกับสามีของเธอ สิ่งหนึ่งที่ทำให้เพเนโลเพน่าสนใจอย่างมากคือ เธออ่านใจได้ยาก บ่อยครั้งเธอดูกลับและยากจะเข้าใจ และยังคงระแวงในตัวโอดิสเซอุสจนถึงช่วงท้าย แท้จริงแล้วเธอคิดอย่างไรกับการกลับมาของเขากันแน่ เฮเลนเอง ก็เป็นตัวละครที่น่าหลงใหล เธอมีความสามารถในการ “อ่านบรรยากาศ” ได้ อย่างแม่นยำ (เช่นเดียวกับโอดิสเซอุส) ขณะที่เมเนลอส สามีของเธอ กลับเป็นคนซีโอว่างทำพูดเสียงดัง เหมือนคนที่ยื่นเล่าเรื่องของตัวเองให้ทุกคนในระยะที่ได้ยินฟังในบาร์ เทพีอะเรนา เทพเจ้าผู้ทรงพลังและเปี่ยมด้วยปัญญา ทำหน้าที่เป็นผู้ชี้นำให้ทั้งเทเลมาคอสและโอดิสเซอุส

ในทำนองเดียวกัน คาลิปโซและเซอร์ชี เทพีที่รู้ว่าตนเองต้องการอะไร

(ให้โอดิสเซอุสอยู่บนเตียงกับพวกเธอ) ก็ไม่ใช่ตัวละครที่อ่อนแอแต่อย่างใด และบนเกาะไพอาเกสที่โอดิสเซอุสขึ้นฝั่งหลังเรืออัปปาง เขาได้พบกับเจ้าหญิง เนาสิกาที่หว่านเสน่ห์กับเขาในขณะที่เขาพยายามใช้กิ้งไม้ปกปิดร่างกายที่ เปลือยเปล่าของตน (จริง ๆ นะ) และยังมีพระมารดาของนาง ราชนีอาเรเต ผู้ซึ่งมีสถานะสำคัญในราชสำนักเคียงข้างพระสวามี อัลกีนออส

อย่างไรก็ตาม เป็นที่ชัดเจนว่าคุณค่าของผู้หญิงในมหากาพย์โอดิสซีย์ ถูกผูกไว้กับความซื่อสัตย์ทางเพศ เรื่องราวของโอดิสเซอุสถูกสะท้อนอย่าง มีดหม่นผ่านเรื่องของอะกามีมนอน ซึ่งหลังจากทROY และกลับถึงบ้าน ก็ถูกคลีไทมีสตรา ภรรยาที่นอกใจ และไอกลิสทอส คนรักของนางฆ่า (มหากาพย์โอดิสซีย์ ไม่ได้กล่าวถึง แต่อะกามีมนอนเคยสังหารอิฟิเจเนีย ลูกสาววัยรุ่นของตน เป็นการบูชายัญเพื่อให้ได้ลมที่เอื้ออำนวยในการเดินทาง ไปทROY ไม่มีแม่คนใดจะลืมเรื่องนั้นได้หรอก) ตลอดเรื่องมีคำเตือนให้ โอดิสเซอุสกลับบ้านอย่างลับ ๆ เพื่อทดสอบความซื่อสัตย์ของภรรยา ในขณะที่ การนอกใจของเขาเองกับเซอร์ซีและคาลิปโซกลับไม่ได้ถูกตัดสิน เพราะคุณค่า ของเขาไม่ได้ผู้ติดอยู่กับความซื่อสัตย์แบบเดียวกัน

แต่มหากาพย์โอดิสซีย์ ก็ยังมอบภาพที่หลากหลายของชีวิตผู้หญิง ในยามสงบ ไม่ว่าจะเป็นภรรยา แม่ ลูกสาว ราชนี และทาส ผู้หญิง ในมหากาพย์โอดิสซีย์ มีความซับซ้อน น่าติดตาม และเป็นกุญแจสำคัญ ในการทำความเข้าใจภูมิทัศน์ทางจิตวิทยาของเรื่อง ความลุ่มลึกนี้เองที่ทำให้ มหากาพย์โอดิสซีย์ยังคงมีเสน่ห์และความเกี่ยวข้องกับผู้อ่านในยุคปัจจุบัน

โอดิสซีย์ของฉัน

ครั้งแรกที่ฉันได้รู้จักมหากาพย์โอดิสซีย์อย่างแท้จริงคือในปี 1986 ตอนที่ฉันอายุสิบเอ็ดขวบ ฉันรีบวิ่งกลับบ้านเพื่อดูนักแสดง โทนี โรบินสัน ยืนอยู่ริมทะเลและเล่ามหากาพย์โอดิสซีย์ ทางช่องบีบีซี ไม่มีการตุน ไม่มีการแสดงจำลองเหตุการณ์ใด มีเพียงเขา นักเล่าเรื่องแห่งศตวรรษที่ยี่สิบที่ทำให้มหากาพย์โอดิสซีย์มีชีวิตขึ้นมาด้วยการเล่าเรื่องที่ยอดเยี่ยมของเขา มันน่าติดตามมาก ฉันยังจำภาพตัวเองนั่งอยู่หน้าทีวีโดยยังใส่เสื้อโค้ตอยู่ ไม่มีเวลาถอดออก เพราะอยากรู้ว่าเรื่องจะดำเนินต่อไปอย่างไร และก็เพื่อเลี่ยงการทำกรบ้านด้วย ประสบการณ์นั้นไม่ได้ให้เพียงความรักต่อมหากาพย์โอดิสซีย์ แต่ยังทำให้ฉันเข้าใจว่าการได้ฟังเรื่องราวเหล่านี้เป็นอย่างไร ไม่ใช่แค่อ่าน นั่นคือวิธีที่ผู้คนในสมัยโบราณมีส่วนร่วม กับมหากาพย์โอดิสซีย์ ไม่ใช่นั่งอ่านคนเดียว แต่ฟังร่วมกัน ก่อนที่ฉันจะได้ยินมหากาพย์โอดิสซีย์ ถูก “ขับร้อง” ให้ฉันฟัง ฉันไม่เคยสนใจตำนานเทพปกรณัมกรีกมาก่อน แต่การฟังแทนการอ่านกลับเข้าถึงฉันได้ลึกซึ้งกว่า

บทกวีมหากาพย์เหล่านี้ก็ถูกขับร้องต่อหน้าผู้ฟังโดยนักเล่าเรื่องอย่างโฮเมอร์ พร้อมดนตรีประกอบที่น่าจะเป็นเครื่องดนตรีอย่างพิณ บทกวีเหล่านี้อาจไม่ได้เป็นผลงานของคนเพียงคนเดียว แต่เป็นการผสมผสาน

ที่ตรงมาจากนักร้องหลายคนที่พัฒนาต่อเนื่องกันมา หากเป็นเช่นนั้น มหาकाप्यเหล่านี้ก็เปรียบเสมือนเสียงเรียกอันทรงพลังจากบรรพบุรุษของเรา ว่า คนรุ่นหลัง จงฟังให้ดี! นี่ละคือสิ่งที่สำคัญ! นี่ละคือสิ่งที่มีความหมาย!

ทุกวันนี้เราดูเรื่องราวของวีรบุรุษ ตั้งแต่เจสัน บอร์น ไปจนถึง โอติสเชอส์ผ่านหน้าจอ ตั้งแต่ไอโฟนไปจนถึงไอแมกซ์ หากคุณเคยไปดูละคร ภาพยนตร์ หรือคอนเสิร์ตที่สิ้นสะเทือนคุณอย่างลึกซึ้ง คุณคงคุ้นเคยกับความรู้สึกตอนที่ไฟสว่างขึ้น และคุณสบตากับคนแปลกหน้าที่นั่งข้าง ๆ เป็นการสื่อสารโดยไม่ต้องพูดว่า คุณทั้งสองเพิ่งได้เห็น และที่สำคัญคือ ได้รู้สึกบางสิ่งร่วมกัน นั่นคือสิ่งที่ผู้ชมในสมัยโบราณคงรู้สึกกับโฮเมอร์ พวกเขาคงมองหน้ากันและพูดว่า มหาकाप्यโอติสซี นี่มันไม่ธรรมดาจริง ๆ! ประสบการณ์การเล่าเรื่องร่วมกันเป็นสิ่งที่ทรงพลังมาก การที่เราดูเรื่องราว กระทบใจเป็นส่วนสำคัญของความเป็นมนุษย์ และเป็นวิธีที่เราสร้างความเชื่อมโยงกัน

มหาकाप्यโอติสซี ปรากฏตัวขึ้นอีกครั้งในชีวิตของฉันตอนเข้าเรียน ในโรงเรียนไม่กี่ปีต่อมา ซึ่งฉันโชคดีมากที่มีครูที่ยอดเยี่ยมที่ทำให้เรื่องราวเหล่านี้และบทเรียนจากมหาकाप्यโอติสซี มีความหมายและเกี่ยวข้องกับชีวิตจริง จากนั้นฉันก็มีช่วงเวลาที่มีความสุขสี่ปีในการเรียนอารยธรรมคลาสสิกในมหาวิทยาลัย และเมื่อจบการศึกษาที่ทำให้ฉันได้เดินทางไปไกลในโลกโบราณ ฉันก็ถูกเรียกกลับเข้าสู่โอติสซีของตัวเอง ซึ่งเป็นการเดินทางที่ฉันไม่ได้ต้องการและไม่รู้สึกว่าตัวเองพร้อมจะรับมือเลย

ในปี 1997 แม่ของฉันเสียชีวิตอย่างกะทันหัน เธออยู่ในช่วงโรคมะเร็งสงบตั้งแต่ปี 1995 และดูเหมือนแข็งแรงดี แม้ว่าโดยลึก ๆ แล้วฉันจะพยายามทำเป็นว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้น การจากไปของแม่รวดเร็วและน่าใจหาย ชีวิตที่ไม่มีผู้หญิงที่พิเศษ ฉลาด และเปี่ยมด้วยความรักคนนี้เป็นสิ่งที่ฉันจินตนาการไม่ออกเลย ชีวิตช่วงวัยยี่สิบต้น ๆ เป็นช่วงที่ทำทಾಯอยู่แล้ว เพราะเป็นเวลา

ที่ต้องถามตัวเองว่าคุณคือใคร คุณกำลังทำอะไร และกำลังจะไปที่ไหน การตอบคำถามเหล่านั้นยังเป็นไปไม่ได้ เพราะความโศกเศร้าทำให้คุณแตกสลายและเปลี่ยนแปลงตัวตนของคุณ ฉันตั้งตัวไม่ทันกับการสูญเสียแม่ และไม่แน่ใจว่าตัวเองคือใครเมื่อไม่มีแม่ ฉันอยู่ในช่วงก้ำกึ่งระหว่างวัยเด็กและวัยผู้ใหญ่

ตอนนี้ เวลาผ่านไปกว่าสามสิบปีแล้ว ฉันตระหนักว่าในบางแง่มุมฉันก็เหมือนเทเลมาคอส และจำเป็นต้องออกจากบ้าน ที่จู่ ๆ ก็รู้สึกว่างเปล่าและแตกต่างออกไป เมื่อไม่มีแม่อยู่ในนั้น คำว่าบ้านสำหรับฉันหมายถึงอะไร ฉันโชคดียิ่งที่มีพ่อเป็นหลักยึดที่มั่นคงคอยสนับสนุนฉันในตอนนั้น (และตอนนี้) แต่แม่ก็คือแม่ และแล้วฉันก็เริ่มต้น “เทเลมาคีย์” ของตัวเอง (เรื่องราวการเดินทางของเทเลมาคอสเพื่อสืบหาพ่อและตัวตนของเขาเอง) และออกเดินทางผ่านกรีซ ตุรกี อิหร่าน ซีเรีย จอร์แดน และปากีสถาน ก่อนจะวนกลับมาสอน *มหากาพย์โอดิสซีย์* ให้กับนักเรียนอเมริกันที่เกาะคริสต์

แม้ว่าฉันเพิ่งเรียนจบด้านวรรณกรรมอารยธรรมคลาสสิก แม้จะได้เดินทางในโลกโบราณ และแม้จะสอน *มหากาพย์โอดิสซีย์* แต่ฉันก็ไม่ได้ตระหนักถึงความเชื่อมโยงระหว่างตัวเองกับเทเลมาคอส และในบางส่วนกับโอดิสซียุสในช่วงชีวิตนั้น จนกระทั่งฉันเริ่มเขียนหนังสือเล่มนี้ แต่มันคงอยู่ในตัวฉันมาตลอด ไม่นานมานี้ขณะที่ฉันรวบรวมฉบับแปลต่าง ๆ ของ *มหากาพย์โอดิสซีย์* ฉันพบเล่มหนึ่งที่เก็บไว้โดยที่ฉันลืมไปแล้ว มันเก่าจนกระดาษเป็นสีน้ำตาล และมีกลิ่นของหนังสือเก่าที่คุ้นเคยและอบอุ่น เมื่อฉันอ่านข้อความที่เขียนไว้ด้านหน้าฉันจึงตระหนักว่า *มหากาพย์โอดิสซีย์* อยู่กับฉันมากแค่ไหนในช่วงเวลาที่มืดมนของความโศกเศร้า แม้ว่าฉันจะไม่รู้ตัวในตอนนั้น หนังสือเล่มนี้เป็นของขวัญที่ฉันมอบให้คุณยายซึ่งเป็นแม่ของแม่ฉัน และอาศัยอยู่ที่ธากา เธอเป็นคนอ่อนโยนที่ไม่ได้มีชีวิตอย่างที่ควรจะเป็น และเป็นคนฉลาดมากที่รักการอ่านและการเขียนบทวี

ข้อความที่ฉันเขียนไว้คือ ถึงคุณยาย หนูหวังว่ายายจะชอบมันเหมือนที่หนูชอบ ด้วยความรัก แซม ข้อความอาจไม่ได้พิเศษอะไร แต่วันที่เขียนนั้นสำคัญมาก คือวันที่ 22 ธันวาคม 1997 แม่ของฉันเสียชีวิตในวันที่ 8 มีนาคม 1997 นี่คือหนังสือที่ฉันเลือกนำไปให้คุณยายนักอ่านเก่าเดือนหลังจากการจากไปของแม่ ที่รู้สึกถึงการจากไปของลูกสาว เช่นเดียวกับฉันที่กำลังเสียใจกับการจากไปของแม่ เราทั้งสองคิดถึงเธอ เช่นเดียวกับที่เทเลมาคอสลูกชายและลาเอร์เตสผู้เป็นพ่อคิดถึงโอดิสเซอุส มหาकाพยโอดิสซี เป็นเพื่อนร่วมทางของฉันในตอนนั้น แม้ว่าฉันจะเพิ่งมารู้ตัวในภายหลังว่ามันเดินทางไปกับฉันมาตลอดทั้งในทางกายภาพและทางอารมณ์ มันฝังอยู่ในตัวฉันเหมือนแหล่งพลังความเข้มแข็งเล็ก ๆ ขณะที่คุณอ่านหนังสือเล่มนี้ ฉันอยากให้คุณลองคิดและสะท้อนว่า คุณเองก็อาจเห็นเงาของตัวเองในตัวละครเหล่านี้ด้วย

ตอนนี้ ฉันตระหนักอีกครั้ง หลังจากมีคนทีฉลาดกว่าชี้ให้เห็นอย่างนุ่มนวลว่าฉันกำลังอยู่ในอีกโอดิสซีหนึ่ง ในการเขียนหนังสือเล่มนี้ ฉันได้เดินทางผ่านเกาะแก่งต่าง ๆ ในชีวิตและอาชีพของตัวเอง เริ่มจากเกาะแห่งอารยธรรมคลาสสิกที่ฉันค้นพบความรู้มรveyของโลกโบราณ จากนั้นเข้าสู่โลกของโทรทัศน์ที่ฉันได้เรียนรู้พลังของการเล่าเรื่อง และตอนนี้ฉันเป็นนักจิตวิทยาคลินิกที่ทำงานเฉพาะทางกับผู้ลี้ภัยที่ผ่านความบอบช้ำจากความรุนแรงทางเพศ การทรมาน และสงครามจากทั่วโลก ฉันมีโอกาสดได้เผชิญหน้ากับความทุกข์ที่ลึกที่สุดของมนุษย์ และความเข้มแข็งและความเป็นมนุษย์ที่น่าทึ่งที่มาจากความทุกข์นั้น บทกวีของโฮเมอร์ยังคงสื่อสารกับประสบการณ์มนุษย์นี้ได้อย่างทรงพลังและลึกซึ้ง

เมื่อฉันก้าวเข้าสู่วัยกลางคน มหาकाพยโอดิสซี ยังคงเป็นเพื่อนร่วมทางที่เชื่อถือได้มากที่สุด การเดินทางไปพร้อมกับมหาकाพยโอดิสซีในช่วงชีวิตวัยกลางคนนี้มีความหมายอย่างลึกซึ้ง เพราะมันไม่ใช่เรื่องของ

วีรบุรุษหนุ่ม แต่เป็นเรื่องของคนที่อายุมากขึ้น ผ่านศึกจนอ่อนล้า และบอบช้ำจากชีวิต เป็นคนที่พยายามหาทางกลับมา ทวงคืนชีวิต และหลอมรวมประสบการณ์ของตนเอง เช่นเดียวกับหลายคนในช่วงชีวิตนี้ โอดิสซียุสเองก็ต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน การสูญเสีย และความจำเป็นในการปรับตัว ตัวบทก็เองก็สะท้อนการเดินทางในวัยกลางคน การเผชิญหน้ากับอดีต การเปลี่ยนแปลงตัวตน การดูแลทั้งคนรุ่นใหม่และคนรุ่นเก่า และในท้ายที่สุดคือการค้นหาความหมายของคำว่าบ้านอีกครั้ง มันเตือนเรว่าความยึดหยุ่น ความอดทน และความเข้าใจตนเอง จะทำให้เราแข็งแกร่งและฉลาดขึ้นได้

หลังจากทำงานเป็นนักจิตวิทยาคลินิกนานกว่าสิบห้าปี ตอนนี้นัดอ่าน *มหากาพย์โอดิสซีย์* ทั้งในฐานะนักอ่านอารยธรรมคลาสสิกและนักจิตวิทยา จะเรียกว่าเป็น “นักจิตคลาสสิก” หรือ “จิตวิทยาคลาสสิก” ก็คงได้ แม้ว่า การผสมผสานแบบนี้จะไม่ค่อยได้ผลดีในโลกโบราณนัก (ลองดูตัวอย่างของ มิโนทอร์ลี ครึ่งวัวครึ่งคน ที่ถูกสังหารโดยวีรบุรุษ “วีรบุรุษ” ที่ไม่น่าประทับใจนัก) เส้นทางชีวิตที่ดูเหมือนแยกจากกันเหล่านี้กำลังถักทอรวมกันในหน้าหนังสือเล่มนี้เพื่อเป็นบทเรียนที่จะช่วยให้คุณรับมือกับความท้าทายในชีวิตศตวรรษที่ยี่สิบเอ็ด ตอนนี้นัดกำลังค้นพบ “บ้าน” สำหรับประสบการณ์ของตัวเอง เช่นเดียวกับที่โอดิสซียุสพยายามทำ และฉันหวังว่าคุณก็จะพบเช่นกัน และสำหรับพวกเราหลายคน การเดินทางกลับ “บ้าน” อาจไม่ใช่การเดินทางทางกายภาพ แต่อาจเป็นสิ่งที่ทรงพลังยิ่งกว่า นั่นคือการค้นพบบ้านภายในตัวคุณเอง

โอดิสซีย์ของคุณ

ฉันเล่าเรื่องราวเหล่านี้ให้คุณฟัง เพราะการตระหนักถึงโอดิสซีย์ของตัวเอง และการมองเห็นว่าบทต่าง ๆ ในชีวิตของเราเชื่อมโยงและหล่อหลอมเราอย่างไร เป็นมุมมองที่ทรงพลังในการทำความเข้าใจตัวเองได้ ความหวังของฉันคือ เมื่อคุณอ่านต่อไป คุณจะเริ่มมองเห็นเส้นทางของตัวเองเช่นกัน มองเห็นว่า เกาะต่าง ๆ ที่คุณเคยเดินทางผ่านได้ทำให้คุณเป็นคนแบบที่คุณเป็นในวันนี้ ใช่มั้ยล่ะ? และจะช่วยนำทางให้คุณไปสู่การเป็นคนแบบที่คุณอยากจะเป็น ได้อย่างไร

Be(ing)

- BeingBooksPublishing
- Biblio_books
- i_am_being_books
- www.biblio-store.com

Biblio

It's not just about books.

จากตำนานแห่งมหากาพย์ของโลกเกือบสามพันปี
ที่แล้ว โอดิสซียใช้เวลายาวนานเพื่อเดินทาง
กลับบ้าน ฝ่าคลื่นลม เทพเจ้า อสูรกาย และการ
ทดสอบที่ไม่มีมนุษย์คนไหนเคยรอดพ้นมาได้
แต่สิ่งที่ทำให้เขาไปถึงจุดหมายไม่ใช่พลัง
เหนือมนุษย์ หากแต่เป็นคุณสมบัติที่ทุกคน
มีอยู่ในตัวเอง นั่นคือ จิตใจที่มีความยืดหยุ่น
ความเข้มแข็ง และจุดมุ่งหมายในชีวิต

ดร.แซม อักบาร์ (Dr Sam Akbar) นักจิตวิทยาคลินิก
ผู้เชี่ยวชาญด้านความเครียด บาดแผลทางใจ
และการฟื้นคืนพลังใจ ก่อนหน้านี้เธอศึกษา
ด้านวิชาอารยธรรมคลาสสิกที่วิทยาลัยวอแฉม
มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด ด้วยความหลงใหล
ในอารยธรรมเก่าแก่ เธอจึงพาสำรวจตำนาน
อันเป็นที่รักของโฮเมอร์ในมุมมองใหม่ที่เผยให้
เห็นแง่มุมซ่อนเร้น โดยแปลงภูมิปัญญาโบราณ
จาก *มหากาพย์โอดิสซีย* ให้กลายเป็น 7 บทเรียน
อันลึกซึ้งและนำไปใช้ได้จริง ที่จะเปลี่ยนวิธีที่คุณ
เผชิญหน้ากับอุปสรรค จัดลำดับความสำคัญ
ในชีวิต และนิยามความสุขของตัวเอง

- เราจะอดทนและก้าวต่อไปได้อย่างไร เมื่อเผชิญ
กับโรคเรื้อรัง การตกงาน หรือความยากลำบาก
ทางการเงิน
- เรามีอะไรให้ยึดเหนี่ยว เมื่ออุตสาหกรรมที่เรา
ทำอยู่ล้าสมัย ความสัมพันธ์สิ้นสุดลง หรือเมื่อ
ลูกๆ ได้ออกจากบ้านไปหมด
- เราจะหาสมดุลได้อย่างไร หลังจากการสูญเสีย
คนที่เรารัก หรือการผ่านช่วงเวลาครุฑครว
แต่กลาย ในขณะที่ยังคงต้องเดินหน้าต่อไป
- คำว่า “บ้าน” สำหรับแต่ละคนหมายถึงอะไร

ร่วมเดินทางไปกับเรื่องราวที่เก่าแก่ที่สุดเรื่องหนึ่ง
ในวรรณกรรมโลกตะวันตก ที่ยังสื่อสารกับ
คำถามลึกๆ ภายในใจของเราได้อย่างทรงพลัง
นี้ไม่ใช่การเรียกร้องให้หวนกลับไปสู่แนวคิด
ความเป็นวีรบุรุษแบบล้าสมัย แต่เป็นการทำ
ความเข้าใจว่าประสบการณ์ในอดีตหล่อหลอม
ตัวตนและการใช้ชีวิตของเราในปัจจุบันอย่างไร

หมวดจิตวิทยาและพัฒนาตนเอง

Biblio

Cover Illustration:
Cerebrum_art.original

Cover Design:
Surat orBank

